

BROEDVOGELS IN DE BEBOUWDE KOM VAN MUIDERBERG IN 1985

Hans Fuchs en Mark v.d.Pol

Inleiding:

In 1985 is de bebouwde kom van Muiderberg (Atlasvak 25-48) geïnventariseerd. Twee jaar daarvoor zijn een aantal terreinen binnen de bebouwde kom onderzocht (Fuchs, 1984).

Vanwege tijdgebrek zijn een aantal van deze gebieden in 1985 niet op broedvogels onderzocht.

Gebiedsbeschrijving:

De gemeente Muiderberg is ongeveer 117 ha groot. Binnen de bebouwde kom komen een aantal terreinen met oud loofhout voor: het Echo- en Kocherbos, de joodse begraafplaats en de Brink. Deze gebieden beslaan bijna de helft van de bebouwde kom. Daarnaast zijn er nog een kleine begraafplaats, volkstuinjes, een weiland en een parkvijver.

De bebouwing is erg gevarieerd en bestaat vrijwel uitsluitend uit laagbouw. Vrijwel ieder huis heeft voor en achter een tuin. Ongeveer 10 jaar geleden is er aan de noord-oostkant van Muiderberg een dicht bebouwde woonwijk verrezen. Dit alles bij elkaar geeft veel verschillende broed- en fourageer mogelijkheden binnen een klein gebied. Dit wordt nog versterkt door de gevarieerde omgeving: weilanden met en zonder houtwallen en aan de noordkant de IJmeerkust met een surfstrand en verruigde rietkragen.

Methode:

Er is op vier dagen geteld: 10 maart, 17 en 18 mei en 1 juni (allen ochtend inventarisaties).

Gedurende het broedseizoen is de gemeente een 5-tal keren kort overdag bezocht. Hierbij zijn losse aantekeningen gemaakt, die ook zijn verwerkt.

Er is volgens de z.g. territorium karteringsmethode gewerkt.

Omdat slechts viermaal is geïnventariseerd zijn die waarnemingen als broedgeval beschouwd, die op tenminste twee verschillende dagen waargenomen territoriaal gedrag van één soort op dezelfde plaats betroffen.

Resultaten:

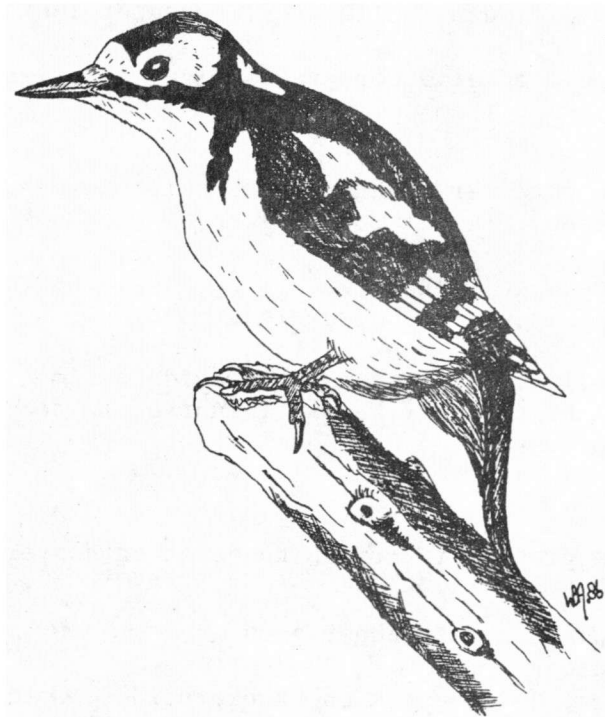
Resultaten broedvogelinventarisatie van Muiderberg in 1985. Van iedere soort staan het totaal aantal en de dichtheid per 100 ha.

soort	aantal br.paren	dichtheid (per/100ha)	soort	aantal br.paren	dichtheid (per/100ha)
Wilde Eend	+		Roodborst	10	8,5
Fazant	2	1,7	Merel	82	70,1
Waterhoen	1	0,9	Zanglijster	4	3,4
Meerkoet	1	0,9	Grote Lijster	2	1,7
Holenduif	4	3,4	Kleine Karekiet	1	0,9
Houtduif	25	21,5	Braamsluiper	0-1	0-0,9
Turkse Tortel	14	12	Tuinfluit	1	0,9
Koekoek	1	0,9	Zwartkop	2	1,7
Bosuil	1	0,9	Tjiftjaf	4	3,6
Gierzwaluw	27	23,1	Fitis	21	18
Grote Bonte Specht	3	2,6	Goudhaantje	2	1,7
Boerenwaluw	8	6,8	Grauwe Vliegenvanger	1	0,9
Huiswaluw	37	31,6	Bonte Vliegenvanger	1	0,9
Witte Kwikstaart	3	2,6	Pimpelmees	8	6,8
Winterkoning	17	14,5	Koolmees	31	26,5
Heggenmus	18	15,4	Boomkruiper	6	5,1
Vlaamse Gaai	1	0,9	Huiszwaluw	145-150	123,9-128,2
Ekster	3	2,6	Vink	1	0,9
Kauwtje	26	22,2	Groenling	33	28,2
Zwarte Kraai	1	0,9	Kneu	4	3,4
Spreeuw	110-115	94-98,3	Rietgors	1	0,9

Algemene bespreking:

Er zijn totaal 41 verschillende soorten broedvogels waargenomen. Op alle inventarisatiedagen was sprake van te koud weer met veel bewolking. Waarschijnlijk zijn met name Winterkoning en Roodborst hierdoor onderteld. Gezien de grote variatie binnen de bebouwde kom is het aantal van 41 soorten tegenvallend. Soorten die niet zijn waargenomen maar wel waren te verwachten zijn: Staartmees, Boomklever, Goudvink, Ringmus, Gekraagde Roodstaart en Spotvogel.

In de nieuwbouwwijk aan de noord-oostkant van Muiderberg broeden 10 soorten: Witte Kwikstaart (1), Merel (1), Zanglijster (1), Fitis (3), Pimpelmees (2), Koolmees (4), Ekster (1), Spreeuw (30), Huismus (28) en Groenling (5). Het grote aantal Spreeuwen en Huismussen, dat toch kans ziet om in deze enkele jaren oude woonwijk te broeden, is verbazingwekkend. De dichtheden wijken zelfs niet af van de dichtheden van het "oude dorp".

Bespreking enkele soorten:

Wilde Eend	- niet geteld, zijn "parkeenden"
Kleine Bonte Specht	- dit jaar niet als broedvogel waargenomen.
Boerenzwaluw	- broedt onder de steigers van de surfhaven
Grote Lijster	- voor het eerst sinds minstens 8 jaar door ons waargenomen als broedvogel
Grauwe Vliegenvanger	- mogelijk onderteld, onopvallende vogel
Boomklever	- deze opvallende vogel is dit jaar niet waargenomen, terwijl er in voorgaande jaren zeker 5 paar broedden
Vink	- terwijl in andere gebieden wel Vinken zongen was er in Muiderberg maar één broedpaar te horen
Groenling	- opvallend veel, soms in groepjes van 5 of 6 paar in taxus of coniferen

Literatuur:

- Fuchs.H., 1984, Broedvogelinventarisatie van het Echo- en Kocherbos en enige andere gebieden in de gemeente Muiderberg (De Korhaan 18(5):109-114).